دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامیة علامه محمد یوسف بنوری ٹاؤن کراچی

Ketabton.com

خورونکے

اسلامی ادبی تولنه

یونیورسٹی روډ مردان 0312-9818511

مسائل دَ مونځ منظوم

تصنیف

ابوالقاسم احمد علی مردانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښي

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

مولانا احمد علی مرداني

فاضل جامعة العلوم الاسلامیة علامه محمد یوسف بنوري ټاؤن کراچي

ناشر

اسلامي ادبي تولنه مردان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وَ صلی اللّٰه تعالیٰ علی النبی الامّی

حمد باری تعالیٰ

په نامه مې ستا مولا! نن ابتدا کړه
چې زمونږ دَ پاره تا پيدا دُنيا کړه
په کښې نمر سپوږمې پيدا کړل تا هم ستوري
جوړه تا ورسره دلته کښې ښُکلا کړه
غرونه، ونې بوټی تا دلته پيدا کړل
په مارغانو تا حسينه پاس فضا کړه
سيلابونه، دريانه چې بهيږي
همه واړه ستا دَ حکم اقتدا کړه
هريو ستا نه مدد غواړي لويه خدايه
تيارهٔ ختمه هميشه تا په رڼا کړه
دَ حکمت نه خالی نهٔ دے دا جهان
کهٔ پيدا ورله دي ورځ هم دَ فنا کړه
ربّه! ستا په هريو څيز کښې حکمت پټ دے
سلسله کهٔ شورو تا دَ انبياء کړه
نبوت تا شورو کړي له آدمؑ نه
بنده تا دا سلسله په مصطفیٰ ﷺ کړه
ورله تا ورکړے ربّه! حق کتاب دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې تـاورتـه نـادان سـړیـه! شـا کـړه
پـه کښې رب اصـول راکـړي تـول دَ ژونـد دي
هـوښیـارانـو ورسـره مـدام وفـاکـړه
دا بُـنیـاد دَ شـریـعـت دَ دیـن اسـلام دے
نـادانـو ورسـره دلتـه جـفـا کـړه
مـا احـمـد عـلـی! پـه دې یـقیـن سـاتلـے
ورسـره مـې ختـمـه پـاس دغـه ویـنـا کـړه

....

زما عقیده

مـا ایـمـان راوړے دے پـه رب غـفـار
چـې تـنهـا دے تـل زمـا پـروردیـگـار
فـریښتـو بـانـدې یـقیـن لـرم ایـمـان
عبـادت کـوی پـه جـمـع دَ سبـحـان
کتـابـونـه چـې نـازل دي لـه آسـمـانـه
زهٔ ایـمـان لـرم پـه تـولـو لـه پـخـوانـه
رسـولان چـې دغـه څـومـره پـه جهـان دي
شـامـل تـول زمـا هـروختـې پـه ایـمـان دي
زهٔ ایـمـان لـرم پـه ورځ هـم دَ قیـامـت
دا مـنـمـه هـر طـرف تـه حـقیـقـت
هـم مـالك دَ خیـر او شـر دے یـو اللّـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هر څه پوره خبر دے یو الله

په تقدیر لرم ایمان پوره یقین

عقیده ساتمه دغه بهترین

مخلوقات به پس له مرګه جمع کیږي

له دي ټولو نه کامل ایمان جوړیږي

په الله ایمان لرم زه په دا شان

لکه څنګ چي په نومونو دے بیان

څنګ منلی ما دَ ربّ چي صفات دي

قبول کړي ورسره ما احکامات دي

زۀ په ژبه مدام کوومه دا اقرار

هم په پټه دا منمه هم په جار

مختصر دے ایمان دَ مسلمان

ما احمد علی کړۀ ذکر په ښۀ شان

....

تقسیم دَ احکاماتو دَ اسلام

دَ اسلام احکام بیان چي د دُنیا دي

شریعت کښي څۀ روا او ناروا دي

دغه دوه قسمونه دي په شریعت کښي

موجود ټول دي مسلمانه! عبادت کښي

په روا کښي فرائض او واجبات دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره په خنگ سنت مستحبات دي
دا روا کارونه ټول شول ځلور
ناروا دي علاوه ددې نه نور
دا کارونه ټولو ځلورلري ثواب
پريښودلو کښې دَ ځنو شته عذاب
ناروا کارونه دوه ددين اسلام دي
مکروهاب ورسره په خنگ حرام دي
بل يو قسم شته مباح ددې دُنيا
دَ روا او ناروا نه ټول جُدا
پريښودل کول ئې دواړه برابر دي
عالمان داسې کارونو نه خبر دي

....

فرض

اول فرض ضروري په هر مقام دے
دا لازم په هر بشر په خاص او عام دے
ميلاويږي په کولو ئې ثواب
پريښودلو کښې ئې شته دے ډير عذاب
دا دليل سره ثابت شه دَ قوي نه
په دليل سره ثابت وي له قطعي نه
فرضيت نه چې ددغې کړي انکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالف شي دَ مولا پروردیګار

بې له عذره چې څوك پریږدي دا عمل

عذابونه ورله شته په هر محل

بې له عذره چې دا پریږدي مسلمان

فاسق کیږي ورسره هر یو انسان

مستحق به ورسره شي دَ عذاب

هم محروم به په دُنیا شي له ثواب

په دوه قسمه دغه فرض د دُنیا دي

یو دَ بل نه ښه پوره پوره جدا دي

فرض عین سره یادیږي اول قسم

هر طرف ته ادا کیږي اول قسم

دا لازم په هر بشر وي دَ هر در

په شرطونو چې وي څوك ښهٔ برابر

چې له چا دغه پاتې په دُنیا شي

مستحق دَ عذابونو دَ مولا شي

فرض عین په هر بشر فرض تمام وي

هر بشر باندې لازم په خپل مقام وي

مثال دا لري پنځه وخته مونځونه

ورکوي چې په دُنیا څوك زکاتونه

نور هم ډیر شته مثالونه په هر دار

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبروُی ځان همیشه دلته هوښیار
کفایه قسم دے دَویم دَ شریعت
مسلمان ته دے معلوم ئي حقیقت
کفایه فرض نه وی په هر بشر
هر مؤمن ئي دے له حکم نه خبر
جنازه ددي مثال په هر قدم دے
حکم نه ئي خبردار دغه عالَم دے
دوه قسمونه شول دَ فرض زما وروره!
کتابونه بنه تفصیل لره نور گوره
چي له فرضونه منکروی نو کافر دے
ورله حکم دغه هرخواته ظاهر دے

....

واجب

فرض پسے واجبات دي مسلمانه!
لازمی دا احکامات دي قدردانه
واجبات هغه کارونه دَ اسلام دي
چي لازم په هر بشر په خاص او عام دي
په ظني دلیل ثابت چي په دُنیا وی
دا واجب به هر طرف ته خامخا وی
پریښودو کښي ئي عذاب شته مسلمان له

(c) ketabton.com: The Digital Library

پريښودو کښې ئې عذاب شته هر انسان له
دَ واجب منکر کافر نه دے اسلام کښې
دغه حکم ماليدلى په احکام کښې
پريښودونکې ئې فاسق په هر قدم دے
دغه حکم ښۀ ښکاره ددې عالَم دے

....

سنت

دريم سنت دے په واجب پسے انسانه!
طريقه دَ پيغمبر ﷺ ده را روانه
هغه کار چې کړے وى زمونږ رسول ﷺ
يا گفتار چې کړے وى زمونږ رسول ﷺ
ورته وائى دَ رسول الله ﷺ سنت
يا خاموشه په يو کار شى پاك حضرت
دا عمل دا طريقه ښکاره سنت ده
دا حصه زمونږ د دين دَ شريعت ده
په دوه قسمه کښې تقسيم دغه سنت دے
هغه کار چې نقل شوے له حضرت ﷺ دے
کۀ ئې پريښې وى يو ځلې په دُنيا کښې
دغه غير مؤکده شو په وينا کښې
مؤکد هغه سنت دَ پيغمبر ﷺ دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې واجبو ته نزدې په لړ او برې دی
پرېښودلو کښې ګناه ئې په جهان ده
حق حصه زمونږ دَ دین دَ حق ایمان ده
مستحق دے هغه کس دَ ملامت
چې څوک پرېږدي په دُنیا دغه سنت
هم محروم به وی هغه له شفاعت نه
په محشر کښې دَ حضور ﷺ دَ محبت نه
دا سنت مؤکده په هر قدم دے
ښۀ پوره پوره خبر له دي عالَم دے
پرېښودلو کښې چې نۀ لری عذاب
هغه غیر مؤکده دے په هر باب
بس ثواب دے ګټه ټوله دَ جهان ده
دا ښکلا ده هم رښا دَ مسلمان ده
هر سنت کښې دَ محشر ګټه پرته ده
هر بشر له برابر ګټه پرته ده

....

مستحب

په سنت پسے نمبر دَ مستحب دے
شریعت کښې بهتر غوره په طلب دے
چې ثابت ئې فضیلت دے شریعت نه

ځان خبر کړه ددې کار له حقیقت نه
پرېښودلو کښې هیڅ نه لري عذاب
مستحب دے چې کول ئې وي ثواب
مستحب باندې راضي مدام اَللّٰه وي
ورسره دَ مصطفىٰ ﷺ شامل رضا وي
ثوابونه ددې کار شته طلبګار له
نعمتونه ددې کار شته طلبګار له
ګناه ګار نه دے چې پرېږدي مستحب
نه دَ ربَ دے دَ خفګان چا له سبب
مستحب لري لوئې شان دا حقیقت
دَ محشر دَ پاره حُسن دے عزت

....

خلاصه

دا څلور کارونه ټول دي دَ کولو
نۀ دي نۀ دي په هیڅ شان دَ پرېښودلو
یو شو فرض بل واجب بل دے سنت
مستحب کار څلورم دَ شریعت
دَ کولو دا کارونه په جهان دي
رڼاګانې هر بشر له دَ ایمان دي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

منع کړې څه کارونه شریعت دي
ناروا کېږي ټول شامل په حقیقت دي
په حرام سره یادیږي هغه کار
چې خوش نه وي د مولا پروردیګار
چې ئې منع په دلیل ښکاره قوي وي
لرې تالـه تلل چې ضروري وي
ځان خبر ساته چې هغه کار حرام دے
چې د زهرو په شان نوم ئې ټول تمام دے
د حرامو نه منکر سړې کافر دے
دغه حکم د اسلام ښکاره ظاهر دے
مستحق د هر عذاب په قدم دے
مبتلا چې په کېږي کُوم بنی ادم دے
د فاسق په نامه یاد په هر قدم دے
هر طرف ته ورته غم دے هم تورتم دے

....

مکروه تحریمي

هغه کار چې شریعت کړي نه خوښیږي
په مکروه سره په نوم مدام یادیږي
که مکروه وي تحریمي په کېږي عذاب شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــنــزيهــی کېښــي کــميــدل دَ حــق ثــواب شتــه
چــي ثـــابـــت وي پــــه دليــل ســـره دَ ظــن
دَ عـــذاب مستـــحـــق کيـــږی هـــغـــه تـــن
تــحــريــمــی کــارونـــه هــغــه دَ دُنيــا وی
چــي نــاخــوښــه شــريــعــت کښــي دَ مــولا وی
تــول مــکــروهِ تــحــريــمــی دَ ددي عــالَــم دی
نـــاروا دغـــه کـــارونـــه دَ تـــورتـــم دی

....

مکروهِ تنزيهی

پــريښــودلــو کښــي چــي کــلــه ئــي ثــواب وی
پـــه کــوُلــو نـــه سـزا نـــه ئــي عــذاب وی
پــريښــودل چــي کــلـــه غــوره دَيــو کــار وی
پــريښــودل چــي کــلــه غــوره ديــو لار وی
دا مـــکـــروهِ تـــنـــزيهـــی دے زمـــا وروره!
مثـــالـــونـــه ورلـــه تـــهٔ خپـلـــه اوُگــوره

....

دَ اودس طريقه

طـــريـــقـــه دا ســـي بيـــان ده دَ اودس
چـــي دَ مــونــځ کــړي اراده کــلــه يــو کَـــس
لــوښــی پــاك کښــي ، اوُبــهٔ پــاکــي مسلــمــانــه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخستل اول پکار دي اے انسانه !

هم پاك والے ضروري دے دَ مكان

چې ګنده ورسره نه شي دا انسان

په طرف دَ قبلې ناسته ده اول

خيال ساتل دي دَ پاكي په هر محل

ښۀ په ښكلي انداز ناسته ده پكار

په مزه مزه اَودس كوى هوښيار

انغښتل دَ خپل لوستونو په اول دي

بسم الله ورپسې وروستو بيا وئيل دي

هر عمل دے دا ثابت له شريعت نه

ځان خبر كړه دَ اودس له حقيقت نه

بيا لاسونه متو پورې تول وينځل دي

ښه پوره پوره ورسره تول مږل دي

خلۀ كښې دري ځلې اُوبه دي اچوُل بيا

ورسره دي برابر مسواك كوُل بيا

كۀ مسواك وي نو مسواك كوُل بهتر دي

لوئي واړه ئي فضيلت نه ښۀ خبر دي

بيا دي پوزه كنګالول پوره دري ځله

صفا كوُل په ښۀ انداز ده پوزه خپله

ورپسې دَ پوره مخ تاله وينځل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لاسو سره مخ پوره مږل دي
دَ يو غوږ نه دَ بل غوږ پورې انسانه
حد دَ مخ دے ځان کړه مسلمانه
دَ تندی سره دَ ځني لاندي تول
په وينځولو کښي دی تاله شاملول
بيا لاسونه دی وينځل تر څنګلانو
ځان ساتي خبر له دغي مؤمنانو !
دَ سر مسح وريسي په شريعت شته
دَ اودس دا طريقه په دي حقيقت شته
وريسے دَ خپو وينځل په مسلمان دی
په ترتيب ما ذکر کړي په جهان دی
اول شي اندام وينځل دی په هر مقام دی
دا واضحه تول حکمونه دَ اسلام دی

....

دَ استنجا بيان

ګندګي سره پليت چي دا بدن وی
استنجا هله لازم په دغي تن وی
که اُوبه وی نو اُوبه دي استعمال کړی
ګندګي له تن نه ختمه دي هر حال کړی
که وی بولو ته څوك ناست ميدان صحرا کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمال دي كړي بيا لوته استنجاء كښي
چي پاك والے كله راشي په جهان
استنجاء شوله پوره ددي انسان

....

دَ استنجا مكروهات

په كيږه هم په كوئيله چي استنجاء كړي
ځان خبر كړه دي مكروه كړي ناروا كړي
دَ كاغذ استعمال منع دے اسلام كښي
حكم دغه ماليدلي په احكام كښي
په هډوكي باندي منع استنجا ده
فيصله دَ شريعت دا په دُنيا ده
استعمال په كښي دَ سوتي ناروا دے
چاسره چي استنجا له په دُنيا دے
استعمال دَ ګندګي كښي كراهت شته
حكم دغه ښه ښكاره دَ شريعت شته
استعمال دَ ښي لاس منع دے هر چاله
چي څوك لاړشي په دُنيا كښي استنجاء له
دَ اسلام دَ شريعت دا فيصله ده
دَ مكروه اعمالو بره تذكره ده

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس څلور فرض

مخ پسے لاسونه مسح بیا دَ سر
دواړه خپې وینځل دی فرض برابر
دغه فرض دَ اودس دی ټول څلور
نیشته نیشته علاوه ددې نه نور
کۀ یو پاتې شو له دې نه ناتمام دے
دا اودس چې دلته کړے خاص او عام دے
ښۀ پوره پوره وینځل دی دَ ټول مخ
ښۀ پوره پوره مښل دی دَ ټول مخ
اول فرض په اودس کښې دغه یاد کړه
مخ پسې دواړه لاسونه خپل وینځل دی
دَ څنګلو سره دا پوره مښل دی
بیا دَ سر مسح پکار ده ټوله ټوله
فرض دا په هر دریار ده ټوله ټوله
څلورمه حصه مسح حق دَ سر ده
فرائضو کښې په شمیر کړے هر بشر ده
دَ ګټو سره دَ خپو وینځل لازم دی
دا په پاکو په اُوبو وینځل لازم دی
دا څلور شول دَ اودس فرض تمام
ځان خبر دې کړی له دې نه خاص او عام

دَ اودس سنت

په شمير ديارلس په اودس کښې تول سنت دي
دغه تول مقرر کړي شريعت دي

په اول کښې هميشه دَ تولو نيت وي
چاته ياد چې دَ رسول الله ﷺ سنت وي

بسم الله وئيل سنت دَ پيغمبر ﷺ دي
هوښيارانو ته ده پته ښه خبر دي

وينځل درې پيرې لاسونه په جهان شته
په سنتو کښې دَ خوږ نبي سلطان ﷺ شته

دَ اودس په سنتونو کښې مسواك دے
علامت دَ نيك عمله سړي پاك دے

خُله وينځل مسنون دي درې ځلې هر چاله
چې راځي درته په مينه هرڅوك خواله

په سنتو کښې دَ ږيرے هم خلال دے
ورسره ئې دَ وجود دَ تن جمال دے

اوبه درې ځلې دَ پوزې هم سنت دي
څومره ښکلې دا اعمال دَ شريعت دي

تل وينځل دي درې ځلې دَ هر اندام
په سنتو کښې راغلى دا مدام

په سنتو کښې پوره مسح دَ سر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوے طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده
دغورونو مسح شته دے هر بشر له
حکم دغه دے غریب له هر افسر له
په اودس کښې بل سنت موجود ترتیب دے
نقل شوې دا ترتیب له ربّ حبیب دے
هم خلال دَ ګوتو تولو دے سنت
دا حصه ده په دُنیا دَ شریعت
مسلسل اودس کول مسنون عمل دے
دغه شمیر ورسره تل په هر محل دے

....

دَ اودس مستحبات

تول پنځه خیزه اودس کښې مستحب دي
خوښ په هر مقام دُنیا کښې دا دَ ربّ دي
ښې طرف نه شورو کول مدام اودس
مسنون دغه دے عمل دَ هر یو کس
دَ څټ مسح شریعت کښې مستحب ده
مسئله زمونږه دا هم دَ مذهب ده
په اودس کښې مدد نه اخستل بل نه
مستحب دي مدد نه اخستل خپل نه
دا رنګ ناسته په صفا مقام اُوچته

مستحب دغه عمل دے نیك سیرته!

....

دَ اودس مکروهات

په اودس کښي شته مکروه څیزونه ډیر
مسلمانه یادساته ، نشی دي هیر
په ګنده ځائي کښي اودس کول انسان له
دا مکروه عمل راغلے مسلمان له
صفائی کول دَ پوزے په ښی لاس
دا مکروه ګڼی چي څوك لری احساس
بیا خبري په اودس کښي دَ دُنیا هم
مکروهاتو کښي ده شمیر دغه وینا هم
هر اودس چي دَ سنتو وی خلاف
مکروه حکم هرطرف ته لری صاف
مکروهات دی دَ اودس دغه څلور
علاوه ددي نه شته په جهان نور

....

نواقض دَ اودس (دَ اودس دَ ماتیدو څیزونه)

چي څه څیز شی له بدن نه رابهر
ورسره اودس ماتیږی دَ بشر
هم ماتیږی په هوا بدبُو اودس

خامخا به کړي اودس داسي هر کس
مونځ کښي زور سره خندا دَ هر بشر
ماتوي اَودس دُنيا کښي برابر
په اُلټو اَودس ماتيږي هر طرف ته
دغه حکم بيانيږي هر طرف ته
دَ انسان نه چي مجنون جوړ شي دُنيا کښي
اودس مات شي ورسره په ابتدا کښي
وينه شي چي له بدنه رابهر
اَودس مات شي ورسره دَ هر بشر
ګندګي ، زوي بهر شي چي له تن نه
دي سبب دَ اودس ماتي له بدن نه
هغه خوب چي وي په ملاسته يا په ډډه
ورسره اودس ماتيږي مخاطبه!
بيهوشي سره ماتيږي هر اودس
ناخبره چي له ځان نه شي يو کس
تول اته شول صورتونه دَ جهان
اودس دي سره ماتيږي دَ انسان

دَ غسل طريقه

طريقه دَ غسل شته په شريعت کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیان شوي دَ نبي ﷺ ده په سیرت کښي
په وینځلو دَ خپل لاسو ابتدا کړه
آغاز دي سره دَ غسل په دُنیا کړه
دَ خپل تن نه ګندګي لرې کړه وروره!
دَ بدن نه ګندګي لرې کړه وروره!
استنجا وریسي بیا په خاص او عام شته
طریقه داسي موجود ټوله تمام شته
اَودس اُوکړه وریسي پوره تمام
دا مسنون عمل هیر نهٔ کړې دَ اسلام
اُوبه واچوه بدن باندي بیا وروره!
اُوبه واچوه ټول تن باندي بیا وروره!
پاتي نشي چي اوچ ځائي دے په بدن کښي
طریقه دغه موجود ده هر وطن کښي
اُوبه واچوه دري ځله په بدن خپل
چي اوچ پاتي درنه نشي دغه تن خپل
دَبدن مړل په لاسو دي پکار
دا دَ غسل طریقه ده په هر دار
هم په خله او پوزه کښي اُوبه اوچول دي
طریقه دَ شریعت دا نقل کول دي
دا کامله طریقه شوله دَ غسل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کــــامــلـــــه تــذکــره شــولــــه دَ غســل

....

دَ غسل فرائض

درې پــه غســل کښــې تــول فــرض پــه جهـان دی
ښـــه خبــر لـــه دغـــې فــرضــو عـــاقــلان دی
کــنــګــالــول دَ خــلــې اول فـــرض کـــړه یـــاد
دې ســـره دَغســـل کیـــږده خپــل بُــنیــــاد
بیـــا پـــه پوزه کښـــې اُوبــــه اچُــول دی فــرض
ښـــــه انــداز ســـره دا ښـــــه اچــول دی فـــرض
تــول بــدن بیـــا پـــه اُوبــو پــوره لــمــدول دی
هــمیشـــه داســې هــرخــواتـــه غُســل کــول دی
درې دا فــــرض شــول تـــمـــام دَ شـــریـعـــت
یـــاد ســاتـــه پـــه هـــر مــقــام دا هـــرســاعــت

....

دغسل سنت

تــول پـــه غســل کښـــې پــنـځــه سنـت بیـان دی
نـــــاخبــــره خــــلــــق واړه نـــــــادان دی
دَ بـــنــدونـــو پـــورې لاس دا خپـــل وینـــځــل دی
نــاپــاکـــی لـــه خپــل بـنـدن نـــه لــرکــوُل دی
هــم دَغســل نیــت مسـنــون پــه کښـې تـمـام دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حکم ښۀ ښکاره د دين اسلام دے
مخکښې غسل نه اَودس کوُل مسنون دي
رناګاني هر بشر له دَ ژوندون دي
دَ اوبو هم بهيدل په تن سنت دي
عاقلان پوره خبر له شريعت دي
طريقه دَ هر مسنون غسل دَ پاره
فائده واخله دَ احمد تۀ له اشعاره

دَ غسل مکروهات

ټول په غسل کښې مکروه دي څلور کاره
ياد کړۀ ، تۀ کۀ ئې دَ علم طلبګاره
په بدن چې کپړې نه وي بيا کلام
منع دلته شريعت کښې دے تمام
مخ قبله ته يا قبلي ته شا کول
مکروه دا دي هر بشر له دا کول
هريو غسل دَ سنت چې وي خلاف
مکروه حکم هلته کښې مدام وي صاف
هم زيات والے دَ اوبو دَ استعمال
مکروه دي ، چې څوك ئې نه ساتي نن خيال
دا مکروه اعمال دَ غسل شول تمام

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال پکار دے چې ساتی ددې عوام

....

دغسل قسمونه

په درې قسمه باندې غسل د انسان دے
مستحب، سنت یا فرض په جهان دے
کله کله په واجب فرض یادیږی
په انسان چې غسل کله لازمیږی
غسل نوم دے لمدولّ دَ ټول بدن
بهیدل دی دَ اوبو په دغې تن
ورسره شته مضمضه هم استنشاق
بهترین دغه عمل دے په آفاق

....

بیان دَ فرض او واجب غسل

زنانه باندې چې تیر شی حیض نفاس
فرض غسل په تکمیل شی په احساس
چې منی شی په شهوت له تن بهر
غسل دلته واجبیږی په بشر
څنګه غسل چې مذکور په مراتب دے
په دُخول دَ حشفې سره واجب دے
واجبیږی غسل هم په احتلام

ياد ساته درنه هير نشي دا احکام

چي ګنده شي دَ انسان خوب کښي بدن

ورته ځائي ګنده معلوم نه وي دَ تن

غسل هم ورسره دلته واجبيږي

چي انسان ته ګنده ځائي نه معلوميږي

بشر هغه چي رخصت شي له دُنيا نه

غسل ورکړه ورله دلته کښي انسانه!

دغه غسل ورکول دلته واجب دي

لازم دا مسلمان هر يو طالب دي

....

مسنون غسل

دَ جمعي دَ ورځي غسل دے مسنون

په دُنيا چي تيروُے دلته ژوندون

دَ وقوفِ عرفات غسل پکار دے

په سنتو کښي دَ سيد الابرار ﷺ دے

غسل دا رنګ هر يو مونځ له دَ اختر

مسنون دغه دے عمل دَ پيغمبر ﷺ

مسنون غسل دے احرام له مدام

دا عمل دے دلته کښي کوي عوام

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب غسل

پس دَ مړي لامبولو نه انسانه!
غسل اُوکړه مستحب امے مسلمانه!
سپوږمۍ اُونيسي چې تندر دَ آسمان
مستحب ورسره غسل دے بيان
دَ صلوة الاستسقاء دَ مونځ دَ پاره
شته دے غسل مستحب عاقل هوښياره
نور ددې نه علاوه ډير مقامات دي
شامل هغه ټول زمونږ په عبادات دي

دَ تيمم بيان

اول فرض تيمم دَ پاره نيت دے
حكم دا مونږ ته راكړے شريعت دے
دوه ضربونه بل يو حكم دَ جهان دے
امر كړے مونږ دا ته غني سبحان دے
دواړه لاسه په خورو پوره وهل دي
بيا لاسونه ټول په مخ پوره مږل دي
دوباره وهل دي بيا په خورو لاس
چې په شان لكه دَ نيت لري اساس
لاس په لاسو دي راښكل ترڅنګونانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان کړه پوهه له نیکانو صالحانو

دغه دري فرض دي ټول دَ تیمم

ضرورت وخت کښې دي کول دَ تیمم

دَ تیمم متفرق حکمونه

چې شي ویلي اویا اُوسوځي په اُور

هغه سپین که جهان وي یا که تور

تیمم په هغي نه کیږي انسانه!

نور ځیزونه لټوه اے مسلمانه!

پاکه خوره شړه دي لره پکار ده

دا تحفه ډالي دَ حق پروردیګار ده

دَ مونځ طریقه

په نامه دَ پاك سبحان مې ابتدا ده

چې محکمه، ښه صادقه ئې وینا ده

بیانوومه طریقه دَ مونځ ګزار

دَ الله نه دَ مدديم طلبګار

توفیق راکړے اے مولا! دَ ښه بیان

چې راضي رانه شے ته په هر مکان

دا عمل زما توښه چې دَ محشر شي

تول روښانه ورسره زما قبر شي

نا خبر له ره سبب دَ هدایت شي

ورسره ورته نصیب هر سعادت شي

راپیداره ورسره هر یو انسان شي

مستحق دَ نعمتونو په جهان شي

چې دَ مونځ په اراده اُدریږي ربَ ته

توجه دې هر ساعت لري ادب ته

په اخلاص په توجو به دی اُودریږي

دې سره دَ مونځ آغازوي شورو کیږي

مخ قبلې ته به کړي بیا دغه انسان

خیال ساتی به ورسره ددې بیان

کپړې، تن بدن به پاك ددې بشروی

پاك به هم دَ مونځ دَ پاره هغه دروی

دا شرطونه دی هر مونځ له ابتدا کښي

عبادت کوه مدام دَ دین رڼا کښي

مونځ ته اُودیږي چې کله یو انسان

خپل لاسونه به اُوچت کړي دَ جهان

دا لاسونه تر غوږونو اُوچتول دی

دَ اسلام په احکاماتو عمل کول دی

ورسره به تکبیر وائی مونځ گزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرضيت نه ددي نه كړي څوك انكار

ابتدا كښي دَ هر مونځ اَللّٰه اكبر دے

ورسره دَ مونځ آغاز په هريو در دے

دَ سجدي ځائي ته به ګوری دا انسان

مونځ ته اُودريږي چي كله مسلمان

دَ تكبيرِ تحريمي نه پس ثنا ده

طريقه دَ خوږ نبي دَ مصطفىٰ ﷺ ده

ثنا وائی به په پټه مسلمان

نقل شوے دا بيان دے په جهان

لوستل وروستو له ثنا نه تسميه دي

بركتونه ورسره په هر حصه دي

تعوذ وربسي وروستو په جهان دے

هر طرف ته راپسي ځكه شيطان دے

تعوذ وئيل راغلي دی سنت

ورسره دي له شيطان نه حفاظت

فاتحه وربسي وروستو دي لوستل

ځان له مونځ كښي دا په پټه دي وئيل

فاتحه مونځ كښي لوستل وروره ! واجب دي

لازمي دغه يادول په هر طالب دي

تلاوت دَ فاتحي چي مكمل شي

دا سورت دَ فاتحې چې مکمل شی
ورپسې امین وئیل هرخوا مسنون دي
رناګانې برکتونه دَ ژوندون دي
په امین پسې لوستل بیا دَ سورت دي
څوك خبر چې له هذهب له حقیقت دي
یو حصه دلته کافي ده تلاوت له
اسانتیا دغه راغلې دي اُمت له
درې ایاته دي لوستل واړه تمام
یا ایت یو لوئې لوستل په دې مقام
دغه حکم دَ اسلام دَ شریعت دے
متفق په دې خبره ټول اُمت دے
دا واجب په هر بشر په لر او بر دي
هوښیاران له دې خبرې ښه خبر دي
هر کله چې مکمله شی تلاوت
نو بدل به مونځ ګوزار کړی خپل حالت
دَ قیام نه به رکوع ته شی روان
قیام پاتې به پوره شی دَ جهان
ورسره به تکبیر وائی دا ساعت
کوم ساعت چې بدلوی بشر حالت
په رکوع کښې دَ رکوع تسبیح لوستل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه په مينه محبت پوره وئيل دي
درې درې ځلي تسبيحات شته په رکوع کښې
ددې ډير زيات برکات شته په رکوع کښې
تل رکوع کښې دَ رکوع تسبيح مسنون ده
هر بشر له عطيه ددې ژوندون ده
په تسميع سره دي تل ورله قيام له
دغه حکم دے راغلے خاص او عام له
ورپسې به په تحميد ژبه لمده کړي
دَ مولا به ښه په مينه تذکره کړي
که تسميع ده که تحميد دواړه سنت دي
دا ثابت پوره له شريعت دي
بيا سجدې ته به روان شي په دا شان
لکه ځي چې ځوك ديدن له دَ جانان
ورسره به په تکبير ژبه لمده کړي
ربَ ته تيټه دَ جهان به هر حصه کړي
تيټ په زمکه به مولا ته دا بشر شي
تندې، پوزه به زمکه برابر شي
دواړه لاسه به په زمکه ښهٔ تمام وي
دَ سجدې دا طريقه دَ خاص او عام وي
ده سجده په مونځ کښې فرض مونځ گزار له

(c) ketabton.com: The Digital Library

لازمـــی دی اد کـــول غـــریـــب مـــالـــدار لـــه
دغـــه شـــان بـلـــه سـجـده شتـــه هـر رکـعـت کښـي
دوه سـجـدې دَيـو رکـعـت شوے شريعـت کښـي
هـــر سـجـدې تـــه پـــه تـکبيـر ســره دی تـلـل
ځـــان خبـــر کـــړه، هــم خبـــر کـــړه پـوره بــل
دې ســـره بـــه يـو رکـعـــت پوره تـمـــام شـــی
وروسـتـــی دَ بـــل رکـعـــت شـــورو قيـــام شـــی
دَسجـدو مينـځ جلسـه پـــه هـر مقـام شتـه
پـــه سکـون ســره دا نــاستـــه بـيـــه تـمام شتـه
دوه سجـدو سـره کـامـلـه بـه رکـعـت شي
دا تـوبـه بـــه پـــه مـحشـر دغـــه ساعـت شي
بيـا بـــه اُودريـــږی قيـام تـــه دويـم رکـعـت تـــه
پـــه اخـــلاص ســـره دَ ژونـد دې عبـــادت تـــه
اُودريـــدل دی پـــه تـکبيـــر ســـره قيـــام تـــه
دغـــه حـکـم دے راغـلـي خـاص او عـام تـه
دويـم رکـعـت کښـي بـــه آغـــاز لـه بسم اللّه وی
وروستـــي دَ فـــاتـحـــي ســـورت بـــه بيـــا وی
بيـا اٰميـن بـــه وی سـورت بـــه وی رکـعـت کښـي
خـونـد مـزه شتـــه دَمـولا پـــه عبـادت کښـي
پـــه تـکبيـر ســـره بـــه لاړ شـــی بيـا رکـوع تـــه

زده کړه دغه طریقه لویو وروته
په رکوع کښي تسبیح وائی دَ مولا به
وائی دغه تسبیحات اعلا ادنیٰ به
درې ځلي دغه وئیل په دې مقام دی
چې خبر له خپل نبی ﷺ نه له اسلام دی
په تسمیع سره بیا وروستو اُودریدل دی
ورسره یو ځائي تحمید پوره وئیل دی
بیا سجدې ته په تکبیر به مونځ ګوزار ځی
اطمینان سره پوره ورته تیار ځی
په سجده کښي تسبحیات لوستل په شوق دی
دَ ثواب دا کلمات لوستل په شوق دی
بیا جلسي ته په تکبیر سره ده ناسته
نه روا دلته ولاړه، نه ده ملاسته
په تکبیر سره جلسي نه پس بیا تلل دی
پاك اللّٰه ته دا تندي خپل لګول دی
ورسره پوزه لګول دی په سجدو کښي
بیا مشغول کړه ځان ثنا کښي په تسبو کښي
تسبحات پوره درې ځلي شته اسلام کښي
شك اُونکړې دَ احمد علی کلام کښي
بیا ده ناسته، قاعده ده شریعت کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شامله ده د مونځ په عبادت کښي
بیا وئیل التحیات دي هر بشر له
طریقه د مونځ راغلي لر او بر له
دوه رکعته که وي مونځ نو بیا درود شته
وریسي بیا دُعاګاني په وجود شته
بیا سلام سره به مونځ زمونږ تمام شي
هر بشر لره روا به بیا کلام شي
هر بشر لره روا به خوراك څښاك شي
روا دهٔ له تجارت به د املاك شي
کهٔ د دوو نه زیات رکعته په جهان وي
طریقه به ئي هم بره دغه شان وي
بسم الله ده فاتحه او بیا آمین دے
هر عمل د شریعت غوره حسین دے
نیشته فرض و کښي آمین پسے سورت
چې وي دریم یا څلورم کله رکعت
نوره بره طریقه ټوله یوشان ده
ښهٔ اسانه طریقه د مونځ بیان ده

د مونځ فرائض

ټول پنځلس مونځ کښي فرض په بشر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووۀ دنــــنـــــه دي ، اَتــــــه تـــريــنـــــه بهـــر دي

پټـــــوُل دي دَ بـــــدن هـــــــر بشــــــرلــــــــه

فـــرض دغـــه پـــه جهـــان شتــه لـــراو بـــرلـــه

دَ بـــدن پـــاك والـــے فـــرض دے انســـان لـــه

مـونـځ چـې کـلــه کـوي دلتـــه مسـلـمـان لـه

دَ مـــکـــــان پـــاك فـــرض پـــه جهـــان دے

مـــونـځ تـــه کـلــه چـې ولاړ پـــه دي انســان دے

پـــه خپـل وخـت کښـې اداکول دَ مونځ دي فـرض

رکــعتــونـــه فـــرض ټـول دَ مـــونـځ دي فـــرض

دَ کپـــړو پـــاك والـــے فـــرض پـــه انســـان دے

مـــونـځ تـــه کـلــه چـې ولاړيـــو مسـلـمـان دے

پـــه تـکبيـــرِ تـحـريـمـــې دَ مـــونـځ آغـــاز

مـــونـځ کښـــې فـــرض دے آغـــاز پـــه دي انـداز

استـقبـــال دَ قبـلـــې فـــرض دے هـــر چـــالـــه

کـــه دي شك وي لاړ شـــه لاړ شـــه خپـل مـلا لـــه

نيـت هـم فـرض دے هـر مونـځ لـه شـريعـت کښـې

لازمـــې دے ضـــروري هـــر عبـــادت کښـــې

قيـام فـرض دے پـــه مونـځ کښـې هـر بشـرلـه

روا نـــه دي پـــريښـــودل ئـــې لـــراو بـــرلـــه

دا پـــه عـذر ســره هـــرخـوا پـــاتـــې کيـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ناسته حکماً دغه اداکيږي

قرات په مونځ کښې فرض دَ قرآن دے

ښه خبر له دي نه هريو مسلمان دے

رکوع فرض ده سجدي دواړه لازم دي

دا مونځونه ورسره دلته قائم دي

ناسته فرض ده دَ مونځ په اختتام کښې

دا حکمونه ټول موجود دي په اسلام کښې

په قعده أخيري ياده په دنيا ده

ناسته دغه ضروري تل په هر چا ده

په خپل قصد ارادي سره سلام هم

فرضيت کښې دے شمير شوے تل تمام هم

دغه فرض په هر مونځ کښې دَ جهان دي

ما احمد علی ليکلی دَ مردان دي

....

دَ مونځ واجبات

څلوارلس مونځ کښې واجبات په هر مقام دي

دغه ټول مقرر کړي چې اسلام دي

کړه دَ فرضو دوه رکعته مقرر

چې قراءت په کښې کوی دغه بشر (1)

دا واجب حکم هر خوا دَ شريعت دے

ښهٔ خبر له دي نه دلته دا اُمت دے
فاتحه لوستل واجب دي هر بشر له (2)
دَ تصديق دَ پاره لاړ شه معتبر له
په اول دوو ركعتونو كښي سورت (3)
واجب حكم لري دغه هر ساعت
دَ سجدو په مينځ كښي ناسته په ښهٔ شان (4)
جلسه مونځ كښي ده واجب په هر انسان
په قعده اُولىٰ كښي ناسته په هر در (5)
په مقدار دَ تشهد په لرا وبر
واجب ناسته ده په مونځ كښي هر بشر له
راشه دين له حقيقت له حق خبر له
په اركانو كښي ترتيب په شريعت شته (6)
واجب حكم ورله دلته هر ساعت شته
دَ ركوع نه پس قومه چي اداكيږي (7)
سجده سهوئي په ترك تل لازميږي
تشهد دواړو قعدو كښي هم واجب دے (8)
ښه خبر له دي نه هر خواته طالب دے
فاتحي پسي واړه دري آياتونه (9)
يا واړه واړه لوستل دي سورتونه
يا وئيل دي وريسي دَ لوئي آيت تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه واجبـو کيـږي دے شـميـر پـه شـريعـت تـل
ضــــــروري دے ورســــــره هــــم اطــــمينــــــان
چـــي ادا شــــــي پــــــه ســــکـــون ددين ارکــــان
يــو واجــب لـــه واجبــاتـو نــه قـنـوت دے(10)
فــاتـحـي کيـږي پـه امـام پسـے سـکـوت دے(11)
تــکبيــــرونـــــه دي واجــــب دَ هـــر اختـــر(12)
يـــاد ســـاتـــي دغــــه دُنيـــا کيـږي هــر بشـر
دَ خپــل مــونــځ نــه پـــه سلام ســره وتـل(13)
واجـــــب دي پــــــه حـــق کــلام ســـــره وتـــل
مـاسـختـن پـه هـر ورځکي لوئي اختـر کيـږي(14)
هـم پـه وتـرو پـه رمـضـان کيـږي پـه سحـر کيـږي
دَ جـــمـــعـــي دَ تـــراوو هـــم دَ مـــاښـــام
تيــــز آواز ســــره لـــوستــل دي پـــــه امــــام

وموننځ سنت

تـول دي يـوويشـت سنتـونـه پـه قياس(معنیٰ اندازه)
اُوچتـــــول دي دَ غـــــوږونــــو پـــــوري لاس(1)
دويـم تـلـی چـي دَ قبـلـي پـه استـقبـال شـی(2)
گـتـي ورسـره چـي پـاتـي پـه خپـل حـال شـی(3)
نيـغ سـاتـل دي دَ تـکبيـر پـه وخـت کيـږي سـر(4)

دا سنت دي دَ حضرت خیر البشر ﷺ

لاس تړل عمل مسنون په هر مقام دے (5)

دا عمل پوره ثابت له دین اسلام دے

په شورو کښې دَ ثنا لوستل سنت دي (6)

دا اعمال دَ پاك نبی ﷺ دَ ټول سیرت دي

تعوذ مسنون عمل اول رکعت کښې (7)

ښه شوق سره لوستل اول رکعت کښې

تسمیه په رکعت کښې ده مسنون (8)

رناګانې دا ښکلا ده دَ ژوندون

هم آمین سنت عمل دَ پیغمبر ﷺ دے (9)

پرهیزه سرې ښه پوره خبر دے

مَلا او سر دې برابر وی ستا رکوع کښې (10)

مدام یاد ساته هر خواته دا رکوع کښې

په قومه کښې دَ تسمیع (11) سره تحمید (12)

دا مسنون اعمال دی ترك لرې وعید

په سجده کښې دی اول پنډې لګول (13)

بیا لاسونه خپل تندې برابرول

ګسه خپه دی خورول په لر او بر

چې جلسه (14) یا قعده (15) کړې یو بشر

اُودرول دی دَ خپې دی داسې په جهان (16)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـولـي ګتـي چـي قبـلـي تـه کـړي انســـان
خپــل لاســونـــه پـــه پټــول بــرابــرول دي(17)
مســنـــون هــرخــواتـــه عـمـل مـدام دا کـول دي
دا اعـــمــــال دَ شـــريــعــت پــوره مســنـــون دي
رنــــاګـــانـــي هـــر طـــرف تـــه دَ ژونـدون دي
تشهـــد کښـــي خپـــلـــه ګُتـــه اُوچتـــول(18)
بيـــا پـــــه اشهـــد ســـره اشــــاره کـــول
دا مســنــون عـمــل ثــابــت لــه شــريـعـت دے
هـرعـمـل کښـي پـټ پـه پټـه څـه حکـمت دے
پـــه قـعــدۀ اخيــرنـــي کښـــي هــم درود(19)
پـــــه ســــنتـــو کښـــي مــدام لـــري وُجـــود
پــه درود پســي دُعـــا شتــه شـريـعـت کښـي(20)
شك دي خبـري نيشتـــه پـــه ســنــت کښـــي
ګـــرځــوُل دي پـــه طـــرف دَ ښـــي ســلام(21)
بيـــا پــه ګـــس طـرف بــه مـونـځ شي تول تـمـام

دَ مونځ مستحبات

پـــه مـــانـــځـــه کښـي تول پنـځـه مستـحبـات دي
دَ افـــضــل غـــوره مـــونـــځـــونـــو دا صـفـــات دي
دَ لستـــونـــو نــــه لاســـونـــه چـــي بهــــر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب به خامخا په لر اوبروي
په رکوع او په سجدو کښې دري نه زيات
مستحب وئيل راغلي تسبيحات
حکم دغه منفرد له په جهان دے
امام دي نه استثنیٰ په هر مکان دے
دَ سجدي ځائي ته کتل دي په قيام کښې
دا اداب دَ مونځ ګوزار دي په اسلام کښې
خپلو خپو ته په رکوع کښې تل ګوري
په رکوع کښې خپلو خپو ته کړي نظر
چې له دين او له اسلام وي ښه خبر
مستحب دغه عمل دے هر بشر له
دا راغلي په اسلام کښې لر او بر له
په جولي باندي نظر به کړي جلسه کښې
هم نظر به په جولي ساتي قعدي کښې
په اوږو باندي نظر وي په سلام کښې
هريو امر دَ اسلام دے خپل مقام کښې
مستحب دي اسويلو کښې خله بندول
هر عمل په اطمينان سره دي کول
په ښي لاس باندي خله بنده کړه قيام کښې
نور دَ ګس لاس حکم شته په هر مقام کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ مونځ مکروهات

هغه کار چې شریعت کښې نۀ خوښیږي
په نامه به دَ مکروه هغه یادیږي
مونځ کښې سدل دے مکروه هریو بشر له
دغه حکم دے غریب له هر افسر له
چې څادر دې زوړند کړي وی په سر
دغه سدل دے له سدل شه خبر
لوېي مونځ کښې دَ کپړو سره مکروه دي
څنګ چې لوېي دَ ویښتو سره مکروه دي
دَ کپړو راغندول منع دي مونځ کښې
یا کپړو له خوروُل منع دي مونځ کښې
مونځ مکروه دے چې کپړے دَ حقارت وی
تك ورسره هر محل ته په نفرت وی
دغه حکم لري خلۀ کښې څه نیول
ورسره په دې جهان کښې مونځ کوُل
بیا الوستل چې څۀ وی خلۀ کښې دَ قرآن
مونځ ګزار له روا نه دے په هیڅ شان
مونځ کول دي په سستی سره سرتور
مکروهاتو کښې شامل دے په هر کور
چې حاجت لري دَ بول کله انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ مکروه دے دا ساعت په دې جهان
کاڼي دا رنګ لر کول دَ مونځ ګزار
لاندې زمکه باندې لاس وهل بار بار
مکروهاتو کښې شامل په هر قدم دے
ښه خبر له دې هريو محترم دے
خپلو ګوتو نه تکونه دې ويستل
يا لاسونه دَ يو بل سر مړل
دغه مونځ کښې لويې کول دَ هر بشر دی
مکروهاتو کښې شامل دا په هر در دی
اخوا ديخوا مخ قبلې نه اړول
مونځ ګزار له دی مکروه دغه کول
ناسته منع ده دَ سپي په رنګ ، انسان له
مکروهاتو کښې شامل ده مسلمان له
دَ پتکي په تاؤ سجده کښې کراهت دے
لوئي کمي دي جهان دَ عبادت دے
خوروُل هم دَ لاسونو په دا شان
چې په زمکه شي څنګلي دَ انسان
دا سجدو کښې هر بشر له مکروه دی
دا غريب له هر افسر له مکروه دی
دَ سنتو خلاف مونځ کښې کول کار

مکروه دغه دے عمل دَ مونځ ګوزار
ختمول دَ مونځ ګوزار خپله سستي
چي پيدا په غزيدلو کړي چستي
دا مکروه عمل هم شته په هر قدم
ورسره شي رحمتونه هر خوا کم
هم شميره دَ اياتونو ده مکروه
هم شميره دَ نور ځيزونو ده مکروه
بندول هم په ځادر کښي خپل لاسونه
مکروهاتو کښي راځي دغه ځيزونه
په کپړو دَ ساه لرونکي ځيز تصوير
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحرير
چي خالي وي مخکښي صف له ابتدا
نو مکروه دي اُودريدل وروستو جدا
ښے يا ګس يا مخامخ لاندي تصوير
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحرير
اودريدل هم دَ امام بره اُوچت
دا عمل لري په مونځ کښي کراهت
اُوچت والے چي دَ يو لاس په مقدار وي
مکروه مونځ به هله دا دَ مونځ ګوزار وي
اُودريدل تول په محراب کښي دَ امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروهات و کښې شامل دے دا تمام
که څه لړوي رابهر امام محراب نه
دَ مکروه حکم به لاړ شي دغې باب نه
پتول لري دَ سترګو کراهت
مسلمان چې کړي دَ مونځ دا عبادت
اسویلی هم راویستل په خپل اختیار
مکروهاتو شامل دے په هر دار
جُنبته ناسته هم مکروه په دې جهان ده
مونځ کښې ناسته چې کله دَ مسلمان ده
دَ سلام جواب ورکول په اشاره هم
مکروهاتو کښې بهر ده نظاره هم
دغه تول دي مکروهات په مقام
نور ددې نه علاوه هم شته احکام

نواقص دَ مونځ (دَ مونځ ماتوُنکی څیزونه)

مونځ دَ پاره ماتوُنکے هر کلام دے
یا سلام کوُل، جواب یا دَ سلام دے
مونځ کښې مخکښې مقتدی چې له امام شي
مونځ به مات دَ سجدې او دَ قیام شي
دَ بالغ سړي په زوره چې خندا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ ماتیږي چې له غم ډکه ژړا وي
هم دَ مونځ دے ماتونکے هغه سوال
له مخلوق چې دَ غوښتو لري مثال
اُف یا آه ویستل له درد یا دَ څهٔ غمه
مونځ ماتیږي ورسره اے محترمه
غلطي لویه په قرآن کښې دَ بشر
مونځ ماتیږي ورسره په لراو بر
دې قرآن ته په کتلو دَ انسان
مونځ ماتیږي، چې ئې لولي مسلمان
مونځ چې څنګ په هر کلام سره ماتیږي
په ګنده ځائې کښې قیام سره ماتیږي
دَ قبلې چې کله ختم استقبال شي
مونځ به مات دَ مونځ ګوزه دغه حال شي
شرط په کښې دے چې بې عذره دا عمل وي
هله حکم ورسره به دغه تل وي
دا انسان چې کله مونځ کښې بې پردې شي
مونځ به مات ددې بشر په هر حصې شي
هم وئیل سبحان الله په څه خبر
مونځ ماتیږي ورسره دَ هر بشر
په ترجیع ماتیږي مونځ دَ مونځ ګوزار

یاد ساته تول دَ احمد علی اشعار
صورتونه شته دے نور هم په جهان
بس کافی دے اختصار له دا بیان

دَ پنځه وخته مونځونو بیان

تول پنځه وخته مونځونه په انسان دی
فرض کړی په معراج کښي پاك سبحان دی
دَ سحر، ماسپخین، مونځ دَ مازیګر
خامخا به دا کوی هر یو بشر
دَ ماښام، ورسره مونځ دَ ماسخوتن
دا دی فرض د دُنیا په هر یو تن
چي آزاد وی مسلمان وی او دانا وی
بالغ شوے ورسره هم په دُنیا وی
هیڅ څه عذر ورته نه وی دَ جهان
هیڅ څه عذر نه لری دغه انسان
فرض دے په دي شرطونو سره مونځ
ربَ ترلي خپل وختونو سره مونځ
په سحر کښي دی سنت دوه رکعتونه
ورسره آباد ساتي مدام کورونه
دوه دی فرض ورپسي دَ شریعت بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خامخا دغه کوُل دي هر ساعت بيا
بي له عذره درنه پاتي نه شي وروره!
پابندي کړه دَ وختونو وخت ته گوره
ماسپخين کښي دي اول سنت څلور
هر بشر دي کړي ادا دغه په کور
څلور فرض ورپسي دَ شريعت دي
دا ډالي دَ پاك الله ربُّ العزت دي
ورپسي دوه دي سنت دَ پيغمبر ﷺ
دوه شته نفل ورپسي هم معتبر
په اول دَ مازيگر کښي هم سنت شته
درته پته کۀ پاك نبي سيرت ﷺ شته
دوه ، څلور هم نقل شوي په سيرت دي
نقل شوي په سيرت کښي له حضرت دي
که څلور کوے يا دوه په کښي اختيار دے
شريعت کښي دا عمل دَ نيغي لار دے
ورته غير مؤکده وائي جهان
هر طرف ته په دُنيا کښي عالمان
څلور فرض ورپسي دَ مازيگر دي
زرگران له زرو قدر نه خبر دي
فرض دري رکعته مونځ کښي دَ ماښام دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوے شریعت کښې دا تمام دی
دوه سنت ورپسې ورروستو دَ حضور ﷺ دی
نوافل له دې نه وروستو ورروستو نور دی
دوه یا شپږ رکعته نفل دلته کښې دی
دَ محشر دَ پاره تل په کښې مزې دی
ماسخوتن کښې دی اول سنت څلور
دغه غیر مؤکده دی په هر لور
څلور فرض ورپسې دَ ربّ اکبر دی
بیا سنت ورپسې دوه دَ پیغمبر ﷺ دی
نفل دوه دی ورپسے په لر او بر
غواړي دلته نفل کول که ئې یو بشر
بیا دَ وِترو درې رکعته په جهان دی
دا واجب په هر مؤمن او مسلمان دی
دوه نفلونه ورپسې شته په دُنیا کښې
که زیات والے دَ جهان غواړے رڼا کښې
په جمعه کښې دی اول سنت څلور
تالیدلے په کولو به وی وررور
دوه رکعته فرض مونځ دے په جمعه کښې
دا لازم په هر بشر دے ښاریه کښې
بیا سنت څلور رکعته ورپسې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ محشر دا رڼاګاني دي مزې دي
دوه رکعته ورپسې شته دے هم نور
اداکیږي به په شوق دا په هر لور
ورپسې شته هر طرف ته دوه نفلونه
ښه په شوق سره پکار دي ټول مونځونه

....

دَ سنت مؤکده ، غیر مؤکده مونځونو بیان

نوم به تاوی اوریدلے دَ سنت
رڼاګاني دي دَ دین دَ شریعت
دا سنت دي په دوه قسمه د جهان
مؤکد ، غیر مؤکد شته دَ جانان ﷺ
دوه سنت مؤکده دَ هر سحر دي
ماسپخین کښې شپږ راغلي په هر در دي
سنتونه دوه رکعته دَ ماښام دي
ماسخوتن کښې دوه موجود په هر مقام دي
تراویح هم تهجد سنت اعمال دي
رڼاګاني هر بشر لره هر حال دي

....

تمت بحمد الله تعالیٰ وبتوفیقه ....ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم وتب علینا

انك انت التواب الرحیم وصلی الله تعالیٰ علیٰ خیر خلقه محمد واٰله واصحابه

اجمعین ومن تبعهم باحسان الیٰ یوم الدین . آمین

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library